ఇస్లాం జీవన వ్యవస్థ

Islam Ka Nizam-e-Hayat

మౌలానా సయ్యద్ అబుల్ ఆలా మౌదూది

తెలుగు అనువాదం — ఇస్లామీ నైతికత మరియు సామాజిక జీవితంపై నాలుగు వ్యాసాలు

వ్యాసం ఒకటి

ఇస్లాం యొక్క నైతిక దృక్పథం

(Islam Ka Akhlaqi Nuqta-e-Nazar)

సాధారణ పరిస్థితులలో, జీవన నది శాంతంగా ప్రవహించేటప్పుడు, మానవుడు ఒక రకమైన తృప్తిని అనుభవిస్తాడు — ఎందుకంటే దాని స్పష్టమైన, పారదర్శకమైన ఉపరితలం కింద ఒక తెర ఉంటుంది, దాని కింద దాగిన మురికి మరియు అశుద్ధాలు దాగి ఉంటాయి, వాటిని తనిఖీ చేయడానికి ఎవరూ ఒత్తిడిని అనుభవించరు. కానీ ఆ నదిపై తుఫాను లేచినప్పుడు మరియు అలలు అలజడి చేయడం ప్రారంభించినప్పుడు, అన్ని దాగిన మురికి మరియు అశుద్ధాలు ఉపరితలంపైకి వస్తాయి మరియు మొత్తం ఉపరితలంపై వ్యాపిస్తాయి. ప్రతి పరిశీలకుడు వాటిని తెరిచిన కళ్ళతో చూడగలుగుతాడు.

ఇది మనం నేడు జీవిస్తున్న యుగం. మేము అసాధారణంగా అసాభావిక సమయాలలో జీవిస్తున్నాము. ఈ సమయంలో జీవితం చాలా తీవ్రమైన పోరాటంలో ఉంది. అన్యాయం, క్రూరత్వం, హింస, మోసం, ద్రోహం, అవినీతి, స్వార్థం, అధికార దాహం మరియు దురాశ — ఇవి కేవలం వ్యక్తిగత నేరాలు కాదు; ఇవి మొత్తం దేశాల సమష్టి నైతిక స్వభావంగా వ్యక్తమవుతున్నాయి. ప్రత్యర్థి దేశం ఈ అబద్ధాలను బహిరంగంగా ఎండగట్టే పుస్తకాలు మరియు కరపత్రాలు ప్రచురిస్తుంది మరియు రేడియోలో ప్రసారం చేస్తుంది. ఈ నైతిక అవినీతి సరిగ్గా ఇప్పుడు ప్రపంచంలో అన్నిచోట్లా ప్రచలితమైన ఆ భావనల నుండే ఉద్భవిస్తోంది.

నైతిక భావనల రెండు విభాగాలు

ప్రపంచంలోని నైతిక భావనలు ఏమిటి? ఈ ప్రశ్నను పరిశోధించినప్పుడు, మూలంలో ప్రపంచంలోని అన్ని నైతిక భావనలు రెండు విస్తృత వర్గాలుగా విభజించబడినట్లు తెలుస్తుంది:

1. మొదటి వర్గం — దేవుడు మరియు పరలోకంలో నమ్మకంపై ఆధారపడిన భావనలు.
2. రెండవ వర్గం — దేవుడు మరియు పరలోకంలో నమ్మకాన్ని తిరస్కరించే నేలపై నిర్మించిన భావనలు.

రెండు వర్గాలనూ పరీక్షించి వాటి ఫలితాలు ఏమిటో చూద్దాం.

ఈ రోజు ప్రపంచంలో దైవ విశ్వాస స్థితి

ఈ సమయంలో దేవుడిని నమ్మే చాలా మంది మానవులు సాధారణంగా వారి జీవితంపై ఆయన అధికారాన్ని విభజించి వివిధ దేవతలకు పంచి వేశారు. వారు ఈ దేవతలను ఇష్టమొచ్చినట్లు నిర్వహిస్తారు — ఇష్టమైనప్పుడు పూజిస్తారు, ఇష్టమైనప్పుడు పాపాలు చేస్తారు, ఇష్టమైనప్పుడు క్షమాభిక్ష కోరతారు. ఈ బహుదేవతావాద నమ్మకం అన్ని నైతిక పునాదులను బొల్లుచేసింది.

అ-మతపరమైన నైతిక తత్వాలు మరియు వాటి వైఫల్యాలు

నైతికత యొక్క తత్వశాస్త్రంలో మొదటి ప్రాథమిక ప్రశ్న ఏమిటంటే: మానవ జీవితంలో మంచి మరియు లక్ష్యం ఏమిటి, మరియు మానవ ప్రవర్తనను కొలవడానికి ఏ ప్రమాణాన్ని నిర్ణయించాలి? దీనికి ఒక్క మనిషికి కూడా ఒకే సమాధానం లేదు. ఒక వర్గానికి మంచి అంటే సుఖం. మరొకటికి అది పరిపూర్ణత. మూడవదానికి అది కర్తవ్యం.

రెండవ ప్రాథమిక ప్రశ్న: మంచి మరియు చెడు జ్ఞానానికి మూలం ఏమిటి? కొంతమంది అంటారు మానవ అనుభవం. కొంతమంది అంటారు ప్రకృతి యొక్క నియమాలు. కొంతమంది అంటారు మనస్సాక్షి. అన్నిటి వేళ్ళూ ఒకే దిశలో చూపిస్తున్నాయి.

మూడవ ప్రాథమిక ప్రశ్న: నైతిక చట్టం వెనుక ఏ శక్తి ఉంది? ఈ ప్రశ్నలన్నింటికి వ్యాపకమైన, అధికారికమైన మరియు నమ్మదగిన సమాధానాలు లేకుండా, నైతిక వ్యవస్థలు అసంపూర్ణంగా, ఏకపక్షంగా మరియు చివరికి నాగరికతను ఒకచోట నిలుపుకోలేవు.

ఇస్లాం యొక్క సంపూర్ణ సమాధానం

దేవుని ప్రశ్నకు ఇస్లాం సమాధానం: ఈ విశ్వానికి ఒక దేవుడు ఉన్నాడు మరియు ఆయనే దానిని సృష్టించాడు. ఆయన దాని ఏకైక స్వామి — సృష్టికర్త, పోషకుడు, యజమాని మరియు పాలకుడు. ఆయన దైవత్వంలో ఎవరూ భాగస్వాముడు కాదు.

ఆయన దగ్గర ఎవరి సిఫారసు కూడా ప్రయోజనం లేదు. ప్రతి వ్యక్తి తన కర్మలకు స్వయంగా బాధ్యుడు. ఎవరూ ఎవరి పాపాల భారాన్ని మోయలేరు. దేవుడు సర్వజ్ఞుడు — ఆయన దాగినది మరియు బహిరంగంగా ఉన్నది అన్నీ చూస్తాడు.

ఈ ఒకే ఒక సంబంధిత ప్రపంచ దృష్టికోణంతో నైతిక తత్వశాస్త్రం యొక్క మూడు ప్రాథమిక ప్రశ్నలూ ఒకేసారి మరియు పూర్తిగా పరిష్కరించబడతాయి. మంచి మరియు చెడు ప్రమాణం దేవుని సంతృప్తి — ఒక నిర్ణయాత్మక, సార్వత్రిక, స్పష్టమైన ప్రమాణం. నైతిక జ్ఞానానికి మూలం దైవిక వెల్లడి. నైతిక చట్టం వెనుక శక్తి దేవుని భయం, ఆయన సంతృప్తి పట్ల ఆశ, మరియు తీర్పు దినాన చివరి జవాబుదారీ.

ఇస్లాం నైతికతలో మూడు విలక్షణమైన లక్షణాలు

మొదటి లక్షణం: ఇస్లాం నైతికతకు ఒక ఉన్నత మరియు అపరిమిత లక్ష్యాన్ని అందిస్తుంది — దైవిక సంతృప్తి. ఇది నైతిక పురోగతికి ఏ పైకప్పు నిర్ణయించదు. ఇది నైతిక స్వభావానికి స్థిరత్వం మరియు శాశ్వతత్వాన్ని ఇస్తుంది.

రెండవ లక్షణం: ఇస్లాం పాక్షిక నైతికతను కోరదు. ఇది అన్ని నైతిక సద్గుణాలను ఒక సంపూర్ణ వ్యవస్థగా అంగీకరిస్తుంది — వ్యక్తిగత జీవితం, కుటుంబం, రాజకీయాలు, ఆర్థిక వ్యవహారాలు, వాణిజ్యం, న్యాయస్థానాలు, పాఠశాలలు వంటి జీవితంలోని అన్ని రంగాలకు వాటిని సమతులంగా అన్వయిస్తుంది.

మూడవ లక్షణం: ఇస్లాం మానవజాతి నుండి మంచిపై నిర్మించిన మరియు చెడు నుండి శుద్ధి చేయబడిన సామాజిక జీవితాన్ని కోరుతుంది. ఇది ముస్లిం ఉమ్మత్‌ను ఏర్పాటు చేసి ఈ ఒక్క ప్రయోజనాన్ని ఇచ్చింది.

వ్యాసం రెండు

ఇస్లాం యొక్క నైతిక వ్యవస్థ

(Islam Ka Akhlaqi Nizam)

మానవుడిలో ఒక సహజ నైతిక భావన ఉంటుంది — ఒక స్వభావసిద్ధ ప్రవృత్తి అతన్ని కొన్ని గుణాల వైపు మరియు కొన్నింటి నుండి దూరంగా నెట్టుతుంది. ఈ స్వభావసిద్ధ భావన సమష్టిగా మానవజాతికి ఇలా నిర్ణయించింది: కొన్ని గుణాలు ఎప్పుడూ మంచివి మరియు మరికొన్ని ఎప్పుడూ చెడ్డవి. సత్యమాట, న్యాయం, వాగ్దానాలు మరియు అమానతులు నిలబెట్టడం — ఇవి ఎప్పుడూ ధర్మాలుగా పరిగణించబడ్డాయి మరియు ఏ తెలివైన వ్యక్తీ వాటిని దుర్గుణాలని పిలవలేదు. అబద్ధం, అన్యాయం, ద్రోహం, అవినీతి, స్వార్థం, పిరికితనం మరియు పిసినారితనం — ఇవి ఎప్పుడూ నిరసన దృష్టితో చూడబడ్డాయి.

దీని నుండి మనకు తెలుస్తుంది: మానవజాతి తెలుసుకొని పాటించే నైతిక వాస్తవాలు నిజమైన సార్వత్రిక సత్యాలు. మంచి అనేది ఏదీ దాగిన విషయం కాదు — మానవజాతికి కేవలం దాన్ని గుర్తించడం మాత్రమే అవసరం. ఇది మానవ స్వభావంలో స్వభావసిద్ధ బాధ్యతగా ఉంది. అందుకే ఖురాన్ మంచికి 'మారూఫ్' (గుర్తింపు పొందిన మంచి) మరియు చెడుకు 'మున్కర్' (తిరస్కరించిన చెడు) అనే పదాలు ఉపయోగిస్తుంది.

విభిన్న నైతిక వ్యవస్థలు ఎందుకు ఉన్నాయి?

మంచి మరియు చెడు సార్వత్రికంగా గుర్తింపు పొందినవి అయితే ఇన్ని విభిన్న నైతిక వ్యవస్థలు ఎందుకున్నాయి? సమాధానం: వ్యక్తిగత గుణాల గుర్తింపులో కాదు కానీ వాటి నిష్పత్తి, పరిధి, ప్రయోజనం మరియు మూడు ప్రశ్నలకు సమాధానాల్లో ఉంది: జీవితం యొక్క ప్రమాణం మరియు లక్ష్యం ఏమిటి? నైతిక జ్ఞానానికి మూలం ఏమిటి? నైతిక చట్టం వెనుక ఏ శక్తి ఉంది?

ఇస్లాం వీటన్నింటికీ సమాధానం ఇస్తుంది: విశ్వానికి ఒక దేవుడు ఉన్నాడు. ఆయనే దానిని సృష్టించాడు, తన సొంతం చేసుకుంటున్నాడు మరియు నిర్వహిస్తున్నాడు. మానవుడు ఆయన సృష్టించిన బంధువు. మానవుడి పని తన సృష్టికర్తను ఆరాధించడం, ఆయనకు విధేయుడుగా ఉండటం మరియు ఆయన మార్గనిర్దేశం ప్రకారం జీవితాన్ని రూపొందించడం.

ఇస్లాం నైతిక వ్యవస్థ యొక్క మూడు విలక్షణమైన లక్షణాలు

మొదటి విలక్షణమైన లక్షణం: ఇస్లాం నైతికతకు ఒక ఉన్నత ప్రయోజనాన్ని ఇస్తుంది — దైవిక సంతృప్తి — ఇది నైతిక ఆరోహణకు ఏ పరిమితీ నిర్ణయించదు, ఈ వ్యవస్థ నైతికతకు స్థిరత్వం మరియు శాశ్వతత్వాన్ని ఇస్తుంది.

రెండవ విలక్షణమైన లక్షణం: ఇస్లాం పాక్షిక నైతికతను కోరదు. ఇది అన్ని నైతిక సద్గుణాలనూ సంపూర్ణ వ్యవస్థగా అంగీకరిస్తుంది — వాటిని జీవితంలోని అన్ని రంగాలలో సమతులంగా మరియు సుసంబద్ధంగా అన్వయిస్తుంది.

మూడవ విలక్షణమైన లక్షణం: ఇస్లాం మానవజాతి నుండి మంచిపై నిర్మించిన మరియు చెడు నుండి శుద్ధి చేయబడిన సామాజిక జీవితాన్ని కోరుతుంది. ఇది ముస్లిం ఉమ్మత్‌ను ఏర్పాటు చేసి ఈ ఒక్క ప్రయోజనాన్ని ఇచ్చింది.

వ్యాసం మూడు

ఇస్లాం యొక్క సాంఘిక వ్యవస్థ

(Islam Ka Mu'ashrati Nizam)

ఇస్లాం సాంఘిక వ్యవస్థ యొక్క మూలాధారం ఏమిటంటే మొత్తం మానవజాతి ఒకే వంశం నుండి వచ్చింది అనే దృక్పథం. దేవుడు మొదట ఒక మానవ జంటను సృష్టించాడు — మరియు ఆ జంట నుండి ప్రపంచాన్ని నివాసయోగ్యం చేసిన అందరూ పుట్టారు. వారు మొదట్లో ఒక సమాజం — ఒక భాష, ఒక సంస్కృతి, ఒక మతం. కానీ వారి సంఖ్య పెరిగేకొద్దీ, వారు భూమిపై వ్యాపించారు, మరియు జాతులు మరియు తెగల వైవిధ్యం కారణంగా భాషలు వేరువేరుగా మారాయి, జీవన విధానాలు వేరుగా మారాయి.

ఇస్లాం మనుషుల మధ్య భేదానికి ఆధారంగా ఇవన్నీ నిర్ణయాత్మకంగా తిరస్కరిస్తుంది. ఖురాన్ చెప్తోంది: ప్రపంచంలోని అందరూ ఒకే తల్లి మరియు ఒక తండ్రి సంతానం — మరియు మానవులు మానవులుగా వారి హోదాలో సమానంగా ఉండాలి.

సార్వత్రిక మానవ సోదరభావం యొక్క పునాది

ఇస్లాం ఈ పునాదిపై ఒక సమాజాన్ని సృష్టిస్తుంది — ఒక సమాజం భూమి యొక్క అన్ని మూలలకు వ్యాపించగలిగేది మరియు సాంఘిక మానవత్వం ఆధారంగా సార్వత్రిక సోదరభావాన్ని స్థాపించగలిగేది. ఇస్లాం యొక్క ప్రాథమిక సాంఘిక వ్యవస్థ కేవలం ఒక వ్యక్తి ఒక నమ్మకాన్ని మరియు నైతిక చట్రాన్ని అంగీకరించాలని మాత్రమే అవసరపడుతుంది.

వారి మధ్య తినడం, త్రాగడం, కలిసి కూర్చోవడంలో ఎటువంటి అడ్డంకులు ఉండవు. జన్మ లేదా కుల కారణంగా ఎవరూ హీనంగా లేదా ఉన్నతంగా భావించరు. ఒక వ్యక్తికి వంశం లేదా సోదరభావం పేరున ఎటువంటి ప్రత్యేక హక్కులు ఉండవు. అతని అర్హత కేవలం అతని నైతికత మరియు స్వభావం కారణంగా మాత్రమే ఉంటుంది.

కుటుంబం: ఇస్లామీ సమాజం యొక్క పునాది

మానవ సమాజం యొక్క మొదటి మరియు అత్యంత ప్రాథమిక సంస్థ కుటుంబం. కుటుంబం ఒక పురుషుడు మరియు ఒక స్త్రీ యొక్క కలయికపై నిర్మించబడుతుంది. ఇస్లాంలో వివాహ ప్రక్రియ సరళంగా ఉంది. వివాహ ఆచారం నిర్వహించడానికి ఏ కోర్టు, ఖాజీ, నోటరీ లేదా నమోదు కార్యాలయం అవసరం లేదు. కేవలం అవసరమైంది ఏమిటంటే వివాహం ఇద్దరు పరిణత సాక్షుల సమక్షంలో ఇజాబ్ మరియు కబూల్ (ప్రస్తావన మరియు అంగీకారం)తో జరగాలి.

పొరుగువారు మరియు విస్తృత సమాజం

ఇస్లాం పొరుగువారిని తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువుల తర్వాత మూడవ అతి దగ్గరి సంబంధంగా ప్రకటించింది. సాంఘిక జీవితానికి ఇస్లాం యొక్క ముఖ్యమైన సూత్రాలు:

1. మంచిలో సహకరించండి మరియు చెడు నుండి నిరోధించండి మరియు పాపంలో సహకరించకండి. (అల్-మాఇదా: 2)
2. మీ స్నేహం మరియు శత్రుత్వం దేవుని కోసం ఉండాలి. (హదీత్)
3. మీరు మానవజాతికి పైకి తీయబడిన అత్యుత్తమ సమాజం — మీ పని మంచిని ఆజ్ఞాపించడం మరియు చెడును నిరోధించడం. (ఆల్-ఇమ్రాన్: 110)
4. ఒకరిపై మరొకరు గూఢచర్యం చేయకండి, చాడీలు చెప్పుకోకండి — దేవుని దృష్టిలో సోదరులుగా మారండి. (హదీత్)
5. ఒకరిపై అన్యాయం జరుగుతోందని తెలిసి నిర్లక్ష్యంగా ఉండకండి. (హదీత్)
6. మీ సమాజాన్ని అన్యాయ పరిస్థితి నుండి సహాయం చేయండి — అయితే వారే అన్యాయగాళ్ళయితే వారిని దురాగతం నుండి నిరోధించండి. (హదీత్)
7. మీకు కావాల్సింది ఇతరులకు కోరుకోండి. (హదీత్)

వ్యాసం నాలుగు

నాగరికత సృష్టిలో లైంగిక ఆకర్షణ యొక్క ప్రభావం

(Tamaddun ki Takhleeq mein Sinfi Kashish ka Asar — మరియు Tazyin-e-Ma'ashrat)

మానవ నాగరికతలో లైంగిక ఆకర్షణ పాత్ర

ఇది అందరికీ ఎందుకు? కొంతమంది కోసమా? కాదు — ప్రకృతి సుఖాన్ని మరియు ఆనందాన్ని అంతిమ లక్ష్యంగా చేయలేదు. దాని ఉద్దేశ్యం ఏదో గొప్ప పనికి సేవ చేయడానికి జంతువులను మరియు మానవులను బలవంతపెట్టడం. అది ఆ సేవను నిర్వహించడానికి కొంత సుఖం అందిస్తుంది.

ఈ విషయంలో ప్రకృతి యొక్క గొప్ప ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? ఆలోచించినప్పుడు అర్థమవుతుంది: ప్రకృతి మానవ జాతి నాగరికతను నిలుపుకోవడం మరియు ముందుకు తీసుకువెళ్ళడం కోరుకుంటుంది. అందుకే మానవ హృదయంలో ప్రేమ మరియు రొమాన్స్ పట్ల కోరిక ఒక చోదక శక్తిగా ఉంచబడింది — ఇది కేవలం శారీరక సంబంధం మాత్రమే కాదు కానీ మానసిక బంధాన్ని సృష్టిస్తుంది మరియు భావోద్వేగ మరియు ఆధ్యాత్మిక అనుబంధాన్ని కూడా కోరుతుంది.

దీని నుండి మనకు తెలిసింది: లైంగిక అంశాల ఈ అయస్కాంత మిలనం మానవ నాగరికత నిర్మించడానికి ప్రకృతి యొక్క ప్రాథమిక ప్రేరక శక్తి — మరియు మానవ జాతి యొక్క రెండు లింగాల మిలనం ద్వారా గుర్తింపు ఏర్పడుతుంది — మరియు ఈ గుర్తింపు నుండి సాంఘిక జీవితం ప్రారంభమవుతుంది.

లైంగిక అనుమతి వల్ల హానులు

సాంఘిక దృక్కోణం నుండి, లైంగిక అనుమతి — వివాహ సీమలను తొలగించడం లేదా బలహీనపరచడం — ఈ క్రింది తీవ్రమైన హానులను కలిగిస్తుంది:

1. శారీరక వ్యాధులు: స్వేచ్ఛగా వ్యాప్తి చెందే లైంగిక సంబంధాలు వ్యాధులు వ్యాప్తి చేస్తాయి, వ్యక్తులకు మాత్రమే కాదు సమాజాలకు మరియు భావి తరాలకు హాని చేస్తాయి.

2. నైతిక అవినీతి: లైంగిక వ్యవహారాలలో నిజాయితీలేమి మరియు నైతిక బలహీనత అలవాటు పెంచుకున్న వ్యక్తి ఆ అలవాట్లను జీవితంలోని ప్రతి రంగంలోకి తీసుకువెళతాడు.

3. స్త్రీల వ్యాపారీకరణ: అనుమతించే సమాజం తప్పనిసరిగా వ్యాపారిక లైంగిక సేవ ఉద్దేశంతో స్త్రీల వర్గాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తుంది.

4. వివాహ సంస్థ నాశనం: వివాహం వెలుపల లైంగిక సంతృప్తి స్వేచ్ఛగా లభించిన తర్వాత, కేవలం ఆనందం కోరుకున్న వారికి వివాహం అనవసరమవుతుంది.

5. నాగరికత పునాదుల బలహీనపడటం: తాత్కాలిక మరియు ఆకస్మిక సంబంధాలు పురుషుడు మరియు స్త్రీ మధ్య ఆ శాశ్వత బంధాన్ని నాశనం చేస్తాయి, దానిపై మొత్తం నాగరికత నిర్మాణం ఆధారపడి ఉంటుంది.

భాగం రెండు: సాంఘిక జీవితం యొక్క అలంకరణ

(Tazyin-e-Ma'ashrat — ఖురాన్ మరియు సున్నత్ నుండి సంకలించిన ఇస్లామీ సాంఘిక మర్యాదలు)

తల్లిదండ్రులతో ప్రవర్తన

తల్లిదండ్రులతో మంచి ప్రవర్తన మరియు మర్యాద పాటించండి — ఇది మానవ సంతోషానికి మూలంగా భావించండి — మరియు దేవుని తర్వాత తల్లిదండ్రులకు మనపై అత్యధిక హక్కు ఉంది. ఖురాన్ చెప్తోంది: وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا (బని ఇస్రాఈల్: 23) — 'మీ రబ్ తీర్పు చేశాడు: ఆయన తప్ప ఎవరినీ ఆరాధించకండి మరియు తల్లిదండ్రులతో మంచిగా ఉండండి.'

1. తల్లిదండ్రుల పట్ల నిజాయితీగా కృతజ్ఞత మరియు ధన్యవాదాలు తెలుపండి — నిరంతరం కృతజ్ఞత వ్యక్తం చేయండి.

2. ఎల్లప్పుడూ తల్లిదండ్రులను సంతోషంగా మరియు ప్రసన్నంగా ఉంచడానికి ప్రయత్నించండి. వారికి 'ఉఫ్' కూడా అనకండి.

3. వారి సేవలో హృదయపూర్వకంగా మరియు ఆత్మతో నిజాయితీగా మరియు నిరంతరం విధేయత కలిగి ఉండండి.

4. వారి సేవకు ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉండండి.

5. తల్లిదండ్రుల ముందు వారికి దుఃఖం లేదా అవమానం కలిగించే ఏ పని చేయకండి.

6. తల్లిదండ్రుల మిత్రులు మరియు బంధువులతో దయతో వ్యవహరించండి.

7. వారి కోసం దుఆ (ప్రార్థన) చేస్తూ ఉండండి — رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا.

18. పిల్లల ఇస్లామీ విద్య మరియు సంస్కారం బాధ్యత తీసుకోండి. ఖురాన్: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا.

19. పిల్లలు ఏడు సంవత్సరాల వయసు వచ్చినప్పుడు నమాజ్ నేర్పించండి మరియు మసీద్‌కు తీసుకువెళ్ళండి.

20. పిల్లలు పది సంవత్సరాల వయసు వచ్చినప్పుడు వారి పడకలు వేరే చేయండి.

21. పిల్లలను ఎల్లప్పుడూ శుభ్రంగా మరియు చక్కగా ఉంచండి — శుభ్రత, పరిశుభ్రత, నీట్ దుస్తులు.

అతిథి మర్యాదల నియమాలు

1. అతిథిని అత్యంత ఆనందం మరియు ప్రేమతో స్వాగతించండి — ఆనందకరమైన హృదయం, ఉదారత మరియు గౌరవంతో. నబీ ﷺ ఇలా అన్నారు: 'తమ అతిథిని సుఖంగా ఉంచని వారిపై దేవుడు సంతోషపడడు.'

2. అతిథి యొక్క దుఆకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఇవ్వండి — ఎందుకంటే అతిథి యొక్క దుఆ దేవుని దగ్గర ఆమోదింపబడుతుంది.

3. అతిథి వెళ్ళేటప్పుడు వెచ్చదనంతో మరియు మంచి శుభాకాంక్షలతో వారిని సాగనంపండి.

14. మీరు ఒక ఆతిథేయి దగ్గర ఉన్నప్పుడు అతను విశ్రాంతి తీసుకొని నిద్రపోయినా, దీన్ని పూర్ణ విశాలహృదయంతో మరియు ఉదారంగా స్వీకరించండి.

15. అతిథి ఆశీర్వాదాలు అడగండి మరియు వారి కోసం దుఆ చేయండి. నబీ ﷺ ఇలా చదివారు: اللهم بارك لهم وارزقهم وارحمهم.

ఇస్లాం యొక్క సాంఘిక జీవితానికి ఇది సంపూర్ణ మార్గదర్శకత్వం: ప్రతి మానవ సంబంధం — తల్లిదండ్రులు, జీవిత భాగస్వామి, పిల్లలు, పొరుగువారు, మిత్రులు మరియు అతిథులతో — ప్రేమ, న్యాయం, బాధ్యత మరియు దేవుని స్పృహ అనే ఒకే ఒక స్ఫూర్తితో నడవాలి.

— తెలుగు అనువాదం ముగింపు —